

ETAPA JUDEȚEANĂ

13 martie 2026

SECȚIUNEA: PEDAGOGIE

CLASA: a X-a

- *Toate subiectele sunt obligatorii.*
- *Timpul de lucru: 3 ore*
- *Se acordă 10 puncte din oficiu.*
- *Total: 100 de puncte*

I. TÊTEL

(20 pont)

A. Olvassa el figyelmesen az alábbi állításokat! Mindegyik esetében írja le az állítás sorszámát, majd jelölje I betűvel, ha az állítás igaz, illetve H betűvel, ha az állítás hamis.

1. Folyamatjellegét tekintve a tanulás olyan eredmények összességét jelenti, amelyek tudásban, készségekben, viselkedésekben és attitűdökben fejeződnek ki.
2. R. F. Mager operacionalizációs eljárása két lépést foglal magában: a végső viselkedés megfogalmazását és a megvalósítás feltételeinek meghatározását.
3. Az a helyzet, amikor egy tanár úgy dönt, hogy újra elmagyarázza az anyagot, mert észrevette, hogy a tanulók nem értették meg egy fogalmat, az értékelés visszacsatoló (feedback) szerepét mutatja a tanítási folyamatban.
4. A tanítás, tanulás és értékelés az oktatási folyamat különálló összetevői, amelyek hatékonyan működhetnek és önállóan fejleszthetők. / javíthatóak.
5. A metakogníció hatékonyabbá teszi az iskolai tanulást azáltal, hogy a saját szellemi munkastratégiák tervezését és értékelését segíti.

B. Olvassa el figyelmesen az alábbi állításokat, majd válassza ki a helyes választ:

1. **Elemesse a következő helyzetet: minden teszt után a tanár javítási útmutatót ad a tanulóknak, és arra kéri őket, hogy azonosítsák a hibáik típusát, valamint a javításukhoz szükséges stratégiát. Mit szeretne ezzel fejleszteni?**

- a) Memória
- b) Kreativitás
- c) Metakogníció

2. **Az oktatási célok taxonómiája összefüggésében nézve az a megfogalmazás, hogy „a tevékenység végére az óvoda képes lesz legalább négy tárgyból kettőt egy adott szempont szerint csoportosítani” az alábbi bloom-i szintnek felel meg:**

- a) értékelés (értéktétele megfogalmazása)
- b) tudás (információk felismerése, felidézése)
- c) elemzés (a kapcsolatok és a belső struktúra / szerkezet azonosítása)

3. A szocio-affektív kapcsolatok:

- a) olyan interperszonális kapcsolatok, amelyek érzelmek és élmények cseréjén alapulnak, és jelentősen befolyásolják az oktatási klímát.
- b) azt a módot jelentik, ahogyan az egyének együttműködnek egy közös cél érdekében, vagy versengenek bizonyos erőforrások megszerzéséért.
- c) az iskolai viselkedés kölcsönös alkalmazkodási folyamata a közösség tagjai között, amely által a csoport harmóniája kialakul és fennmarad.

4. Az oktatási célok **ellenőrzési - kontroll (értékelési, önértékelési) funkciója:**

- a) meghatározza a kívánatos személyiség fő jellemzőit a végzős tanulók esetében, a tantervhez viszonyítva.
- b) irányítja a nevelési tevékenységet a társadalomban létező és ott elfogadott értékeknek megfelelően.
- c) biztosítja azokat a kritériumokat és mutatókat, amelyek szükségesek az oktatási tevékenységek hatékonyságának és az eredmények megvalósulási szintjének *méréséhez*.

5. A specifikus kompetenciák:

- a) hosszabb tanulási időszak alatt alakulnak ki, és egy tantárgyhoz, illetve egy oktatási szinthez kapcsolódó komplex elsajátításokra, kompetenciákra irányulnak.
- b) egy tanév során alakulnak ki, az általános kompetenciákból származtatottak, és azok megszerzésének lépéseit (szakaszait) jelentik.
- c) minden egyes óra vagy tevékenység során alakulnak ki, és segítik a tanárt a konkrét témához kapcsolódó viselkedések követésében.

II. TÉTEL

(35 pont)

Olvassa el figyelmesen az alábbi szöveget, majd oldja meg a feladatokat:

„Minden családnak van egy saját tanterve (curriculum), amelyet szinte tudatosan és rendszeresen tanít folyamatosan. Minden templomnak, zsinagógának vagy mecsetnek is van tanterve... Tovább is mehetünk, és kijelenthetjük, hogy a könyvtáraknak és a múzeumoknak is saját tantervük van, ahogyan a hadseregnek, a rádióknak és a televízióknak is. Ez alatt nemcsak a kifejezetten oktató jellegű műsorokat értem, hanem a hírműsorokat is, amelyek megtanítják az embereket arra, hogyan tájékozódjanak (...).”

(Lawrence A. Cremin)

1. Határozza meg a curriculum fogalmát.
 - b) Nevezzen meg két curriculáris terméket.
 - c) Írjon le két curriculumtípust.
 - d) Indokolja meg a tanterv szerkezeti elemei közötti összhang fontosságát.
 - e) Mutasson be két példát – pedagógiai gyakorlat tapasztalatai alapján – arra, hogy a koragyermekkorai nevelés vagy az elemi oktatás tantervének megvalósítása miként ösztönzi a megismerés iránti érdeklődést.

III. FELADAT

(35 pont)

„A tanítás tehát erkölcsi tevékenység, mert a tanár értékeket közvetít, mind kifejezetten (explicit módon), mind burkoltan (implicit módon). Mindig értékeket közvetít azáltal is, ahogyan tanulóihoz viszonyul. A tiszteletet úgy tanítja, hogy ő maga tiszteletteljes; az emberséget úgy, hogy emberi; a racionalitást úgy, hogy racionális; az őszinteséget úgy, hogy őszinte. (...) A tanár inkább azzal közvetít értékeket, *ami ő maga és amit tesz*, mint azzal, amit *mond*.”

(Ronald T. Hyman, *Ways of Teaching*)

A fenti szöveg alapján írjon pedagógiai esszét, amelyben bemutatja egy pszichopedagógiai téma / elmélet / gondolat szerepét vagy jelentőségét.

Az esszé elkészítésekor vegye figyelembe:

- egy pszichopedagógiai téma, elmélet vagy konstrukció kiemelése a szöveg értelmezése alapján;
- a saját vélemény indoklása az adott téma jelentőségével vagy aktualitásával kapcsolatban az oktatáselméletben és/vagy pedagógiai gyakorlatban;
- a téma kifejtése legalább két érveléssel vagy ellenérveléssel, szakirodalmi nézetekre támaszkodva;
- az állítások alátámasztása releváns példákkal (pedagógiai gyakorlatból, irodalomból, mindennapi életből stb.);
- következtetések, értékelések és személyes reflexiók megfogalmazása;
- a gondolatmenet világos, logikus, koherens és nyelvtanilag helyes megfogalmazása;
- eredeti megközelítésmód.